

(ارتقا) نك استانبول و طشره
ایچون بر سنه لك آتولسی ۳۲
غروشد. پوسته بولی مقبولدر.
مخالفی بالجله ارباب قلمه آچیقدر. هر الی قلم
طوتان یازده بیلیر. مرکزی باب عالی
جاده سنده «معلومات» اداره خانه سیدر.

ادبیات. فنون عسکریه و بحریه.
ونارغ و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعہ و اکتیپه لی فقراندن
باحث مصور جریده در. هر نوع خصیوصات
ایچون غزته نك مدیری طاهر بکه مراجعت اولنور

Journal illustré IRTIKA

Bureaux: 40, rue de la Sublime-Porte,
(Imprimerie Tahir bey) Stamboul.

طشره ده نسخه سی : ۲ پاره یه در

شمذیلک جمعه کونلری نشر اولنور

استانبولده نسخه سی : ۱ پاره یه در

خوان قنون اولان بر مذهب افنديسك بيله معلومى» اولان بر نقطه يى حكمت سرلوحه سى آلتنده منظومه يازمغه جسارت ايدن كيمسه او نقطه يده بهمه حال وقوفى اولسى لازم كليز! حتى : قاره جهازينى ده اشارت ايتشدم جهازك قسم نظريسنى تتبع ايندكدن صوكره انجمادك نه صورته وقوعه كله جكنده تردد حاصل اولماز صانيرم!

ذاتاً برودت دنيلن شئ علم جكمتجه قبول ايدلمه مشدر . درجه حرارتك صفردن يوقارى اولان قسمى حرارت ، آشاغى اولان قسمى برودت اعتبار ايندشدر . فقط ؛ بو اعتبارى بر تخصيصدر ؛ حقيقت برودتك مفقوديتنده در .

حقيقت حكمت بزه بخارك ناقص درجه (حرارتله) انجماد ايدم جكنى كوستردىكي حالده ايله يازلمسى ده خطا عد اولنه ماز !

كلهلم ايكنجى قسمه : « شديد بر جسم ميمدر صاچار اطرافه الوانى » اعتراض ده اوله رق « مصرع - يله ده الكتريق تعريف اولنق ايستياوركه ؛ بودها زياده شاين حيرت ومستلزم غرايتدر » بالعكس بواعتراضنده ادها زياده غرايت كور ييورم .

« الكتريق هيچ بروقتده جسم دكلدر » دييورسكز . (المهده على الراوى) حكمتك باش طرفلرنده وجودى اولان هر شيك بر محل اشغال ايتمى لازم كله چكى ؛ محل اشغال ايدن هر شيك وجودى اوله جنى بيلدير ييور . على الخصوص علم حكمت ؛ اجسامى ؛ اجسام صلبه ، اجسام مايعه و اجسام زيه غاديه اوج صنف آيرير الكتريق ده طيعيدركه ؛ بو اوج صنفدن بريته داخلدر يوقسه علم حكمتك احتوا ايتدىكي مباحث خارجنده بر شئ اولسى لازم كليز ! كر معترض بك آثار الكتريقيه يي ايجاد ايدم جكى بر سرلوحه مختنده حكمت كتابلرينه درج ايتك ايسترسه او باشقه !

لكن منظومه مزده اشارت اينديكمز وجهله جسم ميمدر . وبومهم قيديله الكتريق جسيميندن اخراج ايتمشك . « نيچون معارض اولورسك مالى آكلامدن »

« » بوندن باشقه « كر جسم اولسى لازم كله مادي اولسى و ابعاد ثلثه دن بريته مالك بولمى اقتضا ايدردى » دينليور .

الكتريق جسمدر فقط بر جسم ميمدر . شور اچقده اوراق بر شئ اكلا تيم : بر قاج سنه اول حضرت استادك - يوى اوراق حوادندن برنده بر تفرقه سى واردى . مطالعه انساننده (بابا) كله سنك عربى بر كله ايله تركينى كوردم بك تخفمه كيندى ؛ تركه بر كلهك عربى ويا فارسى بر كله ايله اضافت

يايلمسى ، بو نه ديمك اولاجق ! حالبوكه بن بورشيمى معلوما تله او قوجه دهانك سوزينه اعتراض ايدم جك اقتدارى حائزى يم در حال لغته مراجعتله بزم غرايتزى جلب ايدن (باباك) عربجه بر كله اولديغنى كور مسكه تعجبمز قتمرلشدى !

مصطفى كمال

معكس آلام

— ۱ —

بوكون خبر آلام : سن مسعود اولويور . مش سك . بونى بنده ارزو ايدرم ؛ اخص امل سنك حصول مسعوديتكدن عبارتدى ... لكن نيچون ؛ اعماق روحمدا بلا اختار سوزولوب كلن درين براكلى ، مبدود بر ناله وبوغوق بر نوحه تشكى عكس اينن واپسينيله بنى صارصير !

نه دن پيشكاه آلامده ناقابل املا بر بوشلق حس ايد ييورم ؟

اوف ... دها دونكى كون صماخ جامه پيغام مسرت ايصال ايدن هواى نسيم معطر بوكون بكا بر مرثيه ، بر نشيده خسران فيصيدا يورلر ..

بونجه زمانلردر روحك يكانه مدار تسليسى اولان اوطاتلى باقيشلى ، جاذبه دار كوزلرك ينه خاطر مه كلدى ، لكن ، اونلرك نگاه غرام آلودنده شيمدى بكقارشى بر شراره استهزا لمعان ايد ييور ... بنم ساي صاف محبتمده اوجوشان اوايكي نجم ياره ملاحتك بر افق تارجهوله طوغرى افول ايتكده اولدقلى بنى كور ييورم !

ايشته ينه تحمل ايتمى ممكن اولمايان بيك درلو تاثرات طاقت فرما ايچنده شكسته بال بر مرغ جريحه دار كى چيرين ييورم ..

اغلامق ! . آه . بوتون بيكسلكر ملك ، بوتون يتيملكلرك مدفن مرارتى اولان زواللى روحك ، روح منكسر ملك ناقابل التيام جريحه لرينه كوز ياشلرمله دواساز اولمق ايسته يورم . هيات ! .

سكا ، اوت ! بوتون هوسات معصويه مانه سكا منحصر اولان طفل ناتوان سودا ، ابدى بر كرى هجرانك زبونى اولدى ...

سن مسعود اولويورسك دكلى ؟ . آرتق سنك روح لطيفك بشقه سنك ياديله مثلذ ، اونك ، يالكز اونك خيلى وصاليله بر كشاى عوالم سعادت اولويور دكلى ؟ . اووخ ! سن ابدى مسعود اول . لكن بن خاتمه حياتمه قدر بدبختلغه محكوم . چونكه سنى اونونمق ،

سنك صفحه روحده منقوش اولان خيال دلفريكي اورادن سيلمك بنم ايچون ممكن اوله ميه جق ...

سن بنم نديمه روحم ، سن بنم پرى الهام ، سن بنم حياتم ؛ خلاصه سن بنم هر شيتم ايدك . آه ! شيمدى بن يالكز ، شيمدى بن بيكس ، شيمدى بن بوتون هويت ماديه ومعنويه دن تجرد ايتش برهيكل ، بر قيديد كيم ..

سندك ملكم ملهم اشعار كزيم ، سندك بكا اك غملى زمانمده نديمه ؛ « جان كيتسه ده تندن الم فرقتكزله » « كيتمز بوغري بانه فغان جاندن امينم »

ماضى ، بوتون عشق شبامك سينه سكوتنده مختق اولديغى بر عدم آباد استقبال ، هر نايه بنى ياد ماضى ايله كرىه ريزالم ايدم جك بر ظلمتگاه هيچى .. حيات ، دوش اضطرارمه يوكلنمش بر باركران عظيم ...

يارى كيجه ! هر طرف قارائلق . اورته . لقدمه بر سكوت عظيم وار . بووقته هر كس فراش استراحتنده اويغو اويومقدمه . بن ياتسه مده استراحت ايدميه جكنى بيليرم . فقط شوحيات اضطرار آلودى - هيچ اولمازسه - بر نايه جك اولسون اونونمق بو يوك بر سعادتدر . شيمديك برنجى معكس آلامه بوراوه خاتمه ويريورم ...

كره سونلى :

محمد حمدي

تغدى نبات

نباتاتك تغدى - تمث فلوروفيل - تغدى جهندن حيوانات ايله نباتات اراننده كى فرق - نفس نباتات حقنده كى صوك نظريه

ذى حيات اولان كافه موجودات ادامه حيات ايچون تغدى به محتاجدرلر . بوزمره يه داخل اولان نباتاتك دخى تغدى ايتمه لرى طيعيدر . نباتات ؛ جذرلرنده (كوكلر) موجود اولان اشعار محصه واسطه سيله طو - پراقدن اخذ اولنان مواد ايله تغدى ايدر . مواد مذكوره صو و برطاقم املاح معدنيه دن عبارتدر ؛ بونلر نباتاتك تغديسنه مساعد بر حالده دكلدر .

حيواناتك اخذ ايتدكلى ما كولات ، حيوانى بسلمكه صالح بر حاله كلك ايچون هضمه محتاج اولدينى كى نباتاتك طو پراقدن الدقلى موادك دخى نباتى بسلمكه مقتدر بر حاله كچمه سى لازمدر . جذور واسطه سيله مص اولنان مواد (نسخ صاعد) نامى تحتنده اوله رق ، حيواناتك دامارلرينه مشابه برطاقم

انايب دروننده اوراقه قدر صعود ايدر . اوراقده موجود اولان فلوروفيل - ماده خضر اى نبات - ضياى شمسك تحت تاثيرنده هواده بولنان حامض قاربونى جذب و تحليل ايدوب ، قاربونى ضبط و مولد الحوضه يي طر دايدر . ايشته بو حادنه يه « تمث فلوروفيل » ويا فعل فلوروفيل تسميه اولنور .

تمث فلوروفيل نتيجه سى اوله رق ، هوانك حامض قاربونندن تدارك ايديلن بو قاربون نسخ صاعدك املا سيله بالكيميا ، صورت مختلفه ده امتزاج ايدرك نشاسته ، شكر ...

الح بر جوق مركبات جديده سايه سنده تغدى ايله نشوونما بولور . اوراقده حاصل اولان مواد مذكوره ديكر برطاقم انايب دروننده نباتك سائر اقسامنه سوق اولنه رق توزيع اولنور .

ديمك اوليوركه ، نباتات خارجدن املاح معدنيه اولوب بدنلرنده مواد عضويه به تحويل ايله تغدى ايدرلر . حالبوكه حيوانات ، خارجدن هم مواد عضويه وهم مواد معدنيه الهرق وجودلر بنى برطاقم استحالته معروض قيله -

قندن صوكره تغدى ايد ييورلر . ايشته نباتات ايله حيواناتك تغدى نقطه نظرندن باشلوجه

فرقلى بوندن عبارتدر .

كلهلم نباتاتك تنفسنه :

نباتاتك تنفسلى ، اوراقك وجه

سفليسنده - ارضه متوجه اولان يوز - واقع

اولور . مقدماتون نباتيون ؛ نباتاتك ،

كوندوز زمانلرنده تنفس واسطه سيله حامض

قاربون اخذ و مولد الحوضه نشر ايتدكلى بنى ،

كيجه لين ايسه بالعكس مولد الحوضه الوب

قاربون ويردكلى بنى قبول ايتشدرى . يعنى

نباتاتك تنفسلى ليل و نهارى اولمق اوزره

تفريق ايتشدرى . حالبوكه بو نظريه صوكره دن

صورت قطعيه جرح ايدلى . فقط اعدادى

مكتبلر مزك هان جمله سنده آلآن اولكى نظريه

تدريس ايدلمكه اولدينى كوروليور .

نباتات - ايستر كيجه اولسون ايستر

كوندوز - صورت دائمه ده حيوانات مثللو

تنفس ايدرلر . بو نظريه يكنظرده عقله

مخالف كور ييور . حيوانات و نباتاتك تنفسندن

بو قدر زماندنبرى حاصل اولان حامض قاربون

نه اوليور ؛ هواده حامض قاربون نيچون

زياده لشميور ؛

هواده ، كرك تنفس نبات و حيواناتدن

و كرك بالجمله احتراقندن حاصل اولان حامض

قاربون بزجاج سبب تحتنده اشان ايد ييور ؛

ايشته بو اشاد سايه سنده هوانك تركيبي

موازننده بولنيور .

بر صفحه قلب

اسلوب کتب ادبیانه سله مجورین عثمانیه ارمه سنده تمایز ایش اولان سعادتلر صفوقی ضایا یک افندی حضرتلرینک بالادی نام ایله یازدقلری حکابه طبع و تمثیل قلنهرق ۶۰ یاره فیثات ایله میدان انتشاره ییقمارلشدر. محرمینک. هارت ادبیانه سی بو حکایه لطیفه ده یک انجلی ایتمکده اولدیفندن مطالعه سنده ذوق آشانایان اربجه شتابان اولنر جقمده شبهه ایدیلر.

معالی اسلوب

محرمی : علامیه یاشا

عظمای حکمای اسلامیه دن بحرسفید والیسی دوللو عابدین پاشا حضرتلرینک حکمیات قرآنیه اوزرینه « معالی » اسلامیه « عنوان لیاقت نشانیه تحریر بیوردقلری اثر نفیس بوکره مطبعه مزجه بر صورت مکملده طبع اولنهرق موقع انتشاره وضعنه موفقیات الویرمیشدر. پاشا حضرتلرینک شرق و غربجه حکمیانده حاکم اولدقلری بد طولی معلوم انام بوندیفندن مطبوعات مزه زینت بخش اولان بوضوک محصول حکمتلرینه دائر تقدیر آمیز سوز سوزلکی جدا زائد، حدناشاسلق عدایدرز. معالی اسلامیه تک قیمت واهمیتنی انظار عمومده اراشه مؤلف محترمک یالکر ذکر نامی کافلد.

فیاتی : ۷ بچق غروشد.

بارنومک میلیونلری

بارنوم اوروپاده امرقاده مثل حکمنه کیرمش براسمدر، بوذاتک حیاتی قدروقایع غربیه ایله مالی برحیانه دهاک آرتصادف اولنه یلمک احتمالی در. بوکون میوز، یارین بش پاره سزاویرکون دها بشقه برقیافته اولهرق اسرار اام ایلین بارنومک کلیاتی کندی الندن چیقان برقلله تعقیب ایتک ارزو سنده بولغیه کیسه یوقدر صانیرز. اسلوب بیانی قارئین عثمانیه جه لطافت و سادگی ایله معروف اولان نوری شیدا یک طرفندن ترجمه و نقل ایدلش اولسی کتابه بشقه برمزیت بخش ایتشدر.

۲ غروش فیاتی ایله معلومات مطبعه سنده موقع استفاده به وضع ایدلشدر.

استقلال الحکامات

و

مظفریت قدسیه حضرت محمد الحید

خان ثانی

کتاب مذکور هر عثمانلینک کال محبته بر دانه ایدینه جکی کتب معتبره ملیه دندر. نفاست طبعی ومندرجاتک علوفی تنویر مدعا ایچون الک بیوک دلیلدر. فیاتی بش غروشد. طبعه ایچون ۶ غروشد.

مدوح

مدیر مسئول : محمد طاهر

معلومات : طاهر یک مطبعه سی

تشخیص تأیید ایتدکن صوکره، هانی مداواته تشبث ایتدیلدر؟

حقیقت حالده فوق العاده نتایج و نمره بخش ایدن بر اصول واردر : آق جکرک ازاله عفوتی، تداوی بالمصل و تداوی الکتریقی بو طرز تداویده اجتماع ایدیور. ۱۸۹۸ ده صوکنجی دفعه اولقی اوزره ورم حقمده انعقاد ایدن قونغروده مقنع و مثبت برخطرهنک، بر لایحه نک موضوعی بو اصول تداوی تشکیل ایتشدی. اوزماندنبری، حیرت افزا تدابیر شافیه، برء وعافیت حاصل ایتدی. استحصال ایدیلن تشقیه لر دیلونره بالغ اولیور.

بوندن ماعدا، شو صوک سینه لرده بو اصول براهین و دلائل فیه نک اتحاد آراسی ایله ثبوت بولمشدر. حیواناتک قانی، فی الحقیقه، باسیلک خساراتی تعدیل ایتمک قابیلیتلی عامل حیاتی ییکانه اولارقی احتوا ایدر. برسوری، کیتلی سروملر، همان کافه سی موفقیته تجربه ایدلدی. منظره لری مختلف، اخیراً موسیو ریش و هریشور طرفندن کشف ایدیلن سروم استتار ایدلکسزین، بو تداویلرک کافه سی عینی مسلکی تعقیب ایدر: خسته آدمک قانی ایچروسنه، صاعلام وبالذات ورمه الک مقاو. متلی حیوانات میانندن منتخب قان ایچروسنده کی مقاومت عناصر وارکانک دخول ایتسی...

بو سروم ایله تداوی بی، بلا واسطه رئه نک ازاله غفنه سنه و الکتریقی را کندن عبارت مقوی حیرت افزایه تشریک ایدرک شفا احتمالاتی حد اعظمی به ابلاغ ایدیلر.

پارسد بواصول تداوی به مخصوص بر دائره آچیلمشدر.

مسعود رمزی

حیات ادبیه

نورسیدکدن آدم رضا افندی نک بونام ایله تحریر و جمعه همت ایتدیکی ازلطیف نشر اولمشدر.

محمد علی کمالی

غزیه مزیه تشریه سندن سعادتلر احمد راسم یک افندی نک کلیات قلبیه سی جامع اولان اشبوارک اوچنجی جلدی بوکره موقع انتشاره وضع ایدلشدر. عمرادی محرم موی الهک طرز مساعی ناطق اولوب ترجمه و تألیف نامه وجوده کیدیکی آثار پراکنده سندن متشکلدر.

فیاتی : ۴ غروشد

هیچ اولمازسه مریضک اضطراباتی تسکین ویا آتی اغفال ایتیلدر. شاید رچته لرک واهیلکنی سوبلتمک قدر دوقتوره اصرار ایدرسه ک، رچته نک تجربه وفن تداوینک کوستردیکی قواعد کلیاً موافق اولدیفنی جوابنده بولونور.

زمان بزمان، ورمک هرکون زیاده لشن تخریبات وخساراتندن نهایت درجه ده هیجانه کلن افکار عمومی نفوذی آلتده، انجمن طبابت ورمک اسبابی آراشدیرمق و تأثیراتنک اوکنی آتی ایچون قومیسونلر تشکیل ایدیورلر هیات! تأسف اولونور که میلیونلرجه پاره لری بلع و اتلاف ایدن بوتدابیر ملتزمه، تأثیرسز قالیور، ورم میقروبی یته طریقه مشثومه سی تعقیب ایدیور، قوخ باسیل هیچ بویه شیلر آلدیرمی...!

هیئت طبیه نک علوم حاضر به توسل واتکایه مجبور قالدیفنی و بوداء زهر ناکک شفای خفیسنی تحریری به اجبار ایدلکی ظن اولونیور. لکن یته، بو قدر علاجلره، ورم قونغرهلرینک مقررات قطعی سنه قارشى ورم میقروبی متعاضی داورانیور. بالذات قوجه یاستوره قارشو قومیاسی، بوبابده کی مقاومتته بویوک بر مثالدر.

المانیالی روبر قوخک ورمه قارشى استحصال ایتدیکی مشهور «درین Tuberculine» ماده سنی کیم درخطر ایتز؟

کوکسینک احوالندن قورقان، حقلی حقیر، ورمدن شبهه لن بر خسته حقمده، مسئله نک حال حاضر نه یامق لازمدر؟ برپارچه خسته لنان، صوغوقدن نزله به طوتولان کیمسه اوکسوردیکی زمان - بواوکسوروک کرک قوری و کرک بلغملره مترافق اولسون - ضعیف لایه حق، کیمه لین تردوکر و بر قاق قان پارچه توکور بر ایسه، ایکنجی بردفعه سنده شبهه لنز. آق جکرلرینی دوغریدن دوغری به روتکن شعاعاتی (X شعاعاتی) معاینه سنه تابع قیلار، بوسایه ده ورم باسیل بالغاملر و توکور و کراچرو سنده ظهور ایدن جکرلرده کوریلور.

X شعاعاتی اصول معاینه سی، طبییک ضروری و لازم غیر مفارق قیلندن بر معاوی و قولاعک بر استطاله سی، بر ضمیمه سی حکمنه کچمشدر : دوقتور، روتکن شعاعنک معاوتی اولمازسه وقتندن اولورمی تشخیص ایدمه مز بو خصوصده غیر مقتدر قالیور. بومقتضی اصول استقصایه توافق ایتش هر استشاره طبیه، نا تمام قالیور.

برنجیسی صولرده اریه رک بر جوق املاح قاربونیه حالته تبدل ایدیور. دکتر. لرده کلیتله اخراج اولنان مرجانلر، انجولر و بر جوق حیوانات ناعمه قبوقلری هب بو سایه ده تشکک ایتددر. ایکنجیسی : تغدی مسئله سنده عرض ایتدیکم تمثیل فلوروفیل سایه سنده تمثیل ایدیور.

نباتات ضای شمشه معروض بولندقلری زمانده بر طرفندن تمثیل فلوروفیل نتیجه سی اولهرق، هوانک حامض قاربونی جذب وتحلیل ایله مولد لمخوضه نشر ایدر؛ دیگر طرفندن تنفسلری واسطه سیله مولد لمخوضه آلوب حامض قاربون دفع ایدرلر. فقط تمثیل فلوروفیل ایله اولنان حامض قاربون، تنفسله طرد اولنان حامض قاربون مقدارندن زیاده اولدیفندن، هوانک ترکیبک موازننده بولمنسه یاردم ایتش اولیور.

برطاقم چیچک صاقصیلرینی قبالی قانوسلر داخلنده بولندیرمقله اجرا ایدیلن تجربه لرده، کیمه این حامض قاربونک تزیاید ایتسی؛ ضیای شمسک مققودیتله تمثیل فلوروفیل حادثه سنک عدم وقوعندن ایلری کلوب، یوقسه نباتک کیمه این کوندوزک عکسی اولهرق تنفس ایتمسندن نشأت ایتز. «قلود برنار» نام ذات (فلورو فورم) محلولنه بطس ایتدیکی بر نباتک؛ تمثیل فلوروفیل خاصه سنک محو اولمه سندن طولایی هم کیمه و کوندوز تنفس واسطه سیله نشر ایدلکی حامض قاربونک عینی مقدارده اولدیفنی اثبات ایله مشدر. ایشته دها بونک کی بر جوق تجربه لر، نباتاتک صورت دائمه ده حیوانات مثلاً تنفس ایله دکلرینی میدانه چیقمارمشدر.

شوکت

©©©©©©

ورمه چاره

علی العموم برطیب تدرن، سل الرئه، التهاب قصبات مزمن، تصلب رئوی، تکد و سائر تعبیات متشابهه بی تلفظ و بوتشخیصی قطران روحی، غایاقول، قاقودیل، قیزغین میلر، الخ.. رچته لری ایله تعقیب ایتدیکی وقت انسان هر شیک اولوب بیتدیکنه حکم ایدر. دیمک اولیور که نتیجه، خلاصه اولجه معلوم اولدی : موت محقق، غیر قابل احتراز بر صورتده، انسان بو آفات مده شه نک نتیجه سنی افاده به حقیله صالح برکله ویا حله بولامازسه، اضطرابی برمات ظهور ایده جکنه حکم ایدر.